

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПРИРОДАТА

15

2004 .

.07-3733/1

15 2004

Бранко Црвенковски, . .

- **Љупчо Јордановски, . .**

ЗА К О Н
ЗА ЗАШТИТА НА ПРИРОДАТА

I

Предмет на уредување

1

(1)

(: ,).

(2)

(3)

(4)

(5)

Јавен интерес

2

Обем на заштита

3

(1)

(2)

(3)

Цели на законот

4

1)

2)

3)

4)

5)

6)

Остварување на заштитата

5

1)

2)

3)

4)

- 5) ;
- 6) ;
- 7) ;
- 8) ;
- 9) ;
- 10) ;
- 11) ;

Дефиниции

6

- 1. ;
- 2. ;
- 3. ;
- 4. ;
- 5.);
- 6. ;
- 7. ;
- 8. ;

9.

10.

11.

12. Ex-situ

13. In-situ

14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22. , ;
23. , , , ;
24. , , , ;
25. , ;
26. ; , ;
27. ;
28. , , ;
29. ;
30. () , ;
31. ;
32. , , ;
33. e , ;
34. ;
35. (, .);
36. , ; ()
37. () , ;
38. , , ;
39. , ;
40. , ;
41. ;
42. / ; ()

43. (/)

44. (/)

45.

46.

47.

48.

49.

Начела на заштита на природата

7

1. -
2. -
3. -
4. -
5. -
6. -

7.

8.

II

II 1.

Ограничување на правото на сопственост и други права кои произлегуваат од него заради заштита на природата

8

Ограничување на заштитата на природата

9

(1)

1)

2)

3)

(2)

Општа забрана за движење со моторни возила во природата

10

(1)

(2)

**Ограничување на промена на користењето
на земјиштето**

11

Забрана на користење на природата

12

- 1) ;
- 2) ;
- 3) ;
- 4)
- 5)

**Забрана на употреба на средства за заштита на
растенијата заради заштита на природата**

13

Ограничување или забрана за искористување на природен ресурс

14

- (1) , ,
- (2) , , о (1) , -
-
-

II 1.1.

Оцена на влијанието врз природата од определени стратегии, планови и програми

(1)	15	-
	С	-
(2)	(1)	-

Уредување и користење на просторот и оцена на влијанието врз природата

(1)	16	-
(2)		
(3)		
1)		
2)		
3)		
(4)	o (2)	

Планови за управување со заштитени подрачја и оцена на влијанието врз природата од определени стратегии, планови и програми

(1)	17	
(2)		a

II 2.

II 2.1.

II 2.1.1.

Видови и подвидови

20

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)

Забранети активности

21

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)
- 6)

**Интеграција на мерки за заштита на природата
во плановите за стопанисување со природните
ресурси**

22

-
-
-
-

**Собирање на загрозени, ретки, ендемични
и реликтни видови**

23

- (1) , , , -
-
- (2) o
,
- (3) o (1) , ,
, ,
o o.

**Спроведување на научни истражувања
во природата**

24

- (1)
- (2) , , -
o (1) -
- (3) , .
- (4) , a a , o (1) ,
- (5) o (1) ,
60
- (6) - , , ,
,

II 2.1.2.

Интродукција на видови во природата

25

(1)

(2)

(3)

(4)

(5)

(6)

**Спречување на ненамерна и намерна
интродукција**

26

(1)

(2)

/

-

**Реинтродукција на видови
во природата**

27

(1)

-

-

-

(2)

(3)

a

П 2.1.3.

Заштита на меѓународно заштитени диви видови

28

П 2.1.4.

**Промет со загрозени и заштитени диви видови
растенија, габи и животни**

29

(1)

(2) , ,
, ,

(3) , ,
.

**Дозвола за промет со загрозени и заштитени диви видови растенија,
габи и животни**

30

(1) , ,

(2) .
,
.

Постапка за издавање на дозвола и постапка при трговија со диви видови

31

(1) ,
е

(2) , о (1) , о 30 (1) -

(3) , о (1) ,

(4) , .

(5) , о 30

П 2.1.5.

**Услови за чување и одгледување на диви
животински видови во заробеништво**

32

(1)

(2)

**Чување и одгледување на диви животински видови во заробеништво
заради јавно изложување**

33

(1)

(2)

(3)

(4)

П 2.1.6.

Црвена листа и црвена книга

34

(1)

1)

2)

3)

4)

5)

- (2) е
- ,
- ,
- о (1)
- (3) о (2) , :
- 1) о (1) ()
- 2) , () .
- (4) о (2) ,

Строго заштитени диви видови и заштитени диви видови

35

- (1)
- (2)
- (3)
- ,
- ,
- (4) о (2) ,
- о 34 (2)
- ,
- (5)
- о (3) ,
- ,

Привремена заштита на загрозените диви видови

36

- (1) о 35 (1) ,
- (2)

(3)

а

Строго заштитен див вид

37

(1)

:

1)

;

2)

3)

(2)

**Забранети активности за строго заштитени
диви видови**

38

(1)

(2)

1)

2)

3)

4)

5)

**Дозвола за спроведување на забранети активности за строго заштитени
диви видови**

39

(1)

1)

о 38

, :

;

- 2) ; , , ,
- 3) ,
- 4) o o .
- (2) o 38 , -
- (3) , -
- , -
- , .

Дозвољени активности за строго заштитени диви животински видови

40

- (1) :
- 1)
- 2) ,
- (2) ,
- (3) .
- o (2) .

Заштитен див вид

41

- 1) :
- 2) ; ,
- 3) .

Користење на заштитен див вид

42

(1)

(2)

о,

(3)

о (2)

(4)

Неселективни средства за заробување или отстрел на заштитени диви животински видови

43

1)

2)

3)

4)

5)

6)

7)

8)

9)

10)

11)

12)

13)

14)

II 2.1.7.

**Земање на генетски и биолошки материјал
од природата**

	44	
(1)		
(2)	,	
(3)	,	,
(4)		е
	,	
	,	-

Генбанки

	45	
(1)		-
,		-
,	,	-
(2)		

II 2.1.8.

Генетски изменети организми

	46	
(1)	,	, -
(2)		

II 2.2.

**Остварување на заштитата на живеалиштата
и екосистемите**

47

(1)

,

(2)

.

Поволна состојба на зачуваност

48

(1)

.

(2)

, :

1)

;

2)

,

3)

.

**Следење на состојбата на типовите загрозени
живеалишта**

49

(1)

,

(2)

,

о,

.

о (1)

,

,

,

(3)

.

,

.

**Мерки за зачувување на типовите живеалишта во
поволна состојба на зачуваност**

50

(1)

(2)

(3)

о (1)

Еколошки значајно подрачје

51

(1)

(2)

1)

2)

3)

4)

5)

6)

7)

8)

9)

(3)

Меѓународно еколошки значајно подрачје

52

(1)

(2)

(3)

о (2)

Еколошка мрежа

53

(1)

(2)

(3)

(2)

о 52

(4)

" 2000".

Шумски живеалишта и екосистеми

54

e

Води и водни живеалишта и екосистеми

55

(1)

(2)

10

a

Биолошки минимум на водни живеалишта

56

(1)

(2)

(3)

е.

Спречување на загадување на водни живеалишта

57

(1)

(2)

Забрана на изградба на објекти или стопанисување со крајбрежјето на водните живеалишта

58

Ограничување на риболов или друга употреба на водни живеалишта

59

(2) 5 , a (, ,).

II 3.

Систем на заштитени подрачја

65

(1) , .
(2) .
(3) (1) , .

II 3.1.

Категоризација на заштитени подрачја

66

(1) , :
1) c ;
2) ;
3) c ;
4) ;
5)
6) .
(2) (1) , .
(3) .
(4) .

Прекугранично поврзување на заштитени подрачја

67

(1) o 66 , .

(2)

o (1)

-

П 3.1.1.

Категорија строг природен резерват

68

(1)

(2)

(3)

План за управување со строг природен резерват

69

Начин на управување со строг природен резерват

70

1)

2)

3)

4)

5)

;

6)

7)

(3)

o (2)

**Начин на управување со
споменик на природата**

78

1)

2)

3)

II 3.1.4.

**Категорија парк
на природата**

79

(1)

(2)

**План за управување со паркот
на природата**

80

**Начин на управување со паркот
на природата**

81

1)

2)

3)

4)

Забранети активности во паркот на природата

82

Мерки и активности за заштита на паркот на природата

83

(1)

(2)

o (1)

II 3.1.5.

Категорија заштитен предел

84

(1)

(2)

План за управување со заштитен предел

85

Начин на управување со заштитениот предел

86

- 1) ;
- 2) ;
- 3) ;
- 4) ;
- 5) ;

Заштита на заштитени подрачја од други категории во заштитениот предел

87

.

II 3.1.6.

Категорија повеќенаменско подрачје

88

- (1) / , , -
- (2) о (1) , , -
- (3) ,
- (4) .

Воспоставување на повеќенаменско подрачје

89

- (1) , , -
-
(2) , -
(3) о 88 (2) а , ,

План за управување со повеќенаменското подрачје

90

о ,

П 3.1.7.

Стекнување на меѓународен статус на заштита

91

- (1) о
(2) о (1) , ,

П 3.2.

Начин на прогласување на заштитено подрачје

92

- (1) ,
(2) ,
(3) .

Одлучување по конечниот предлог за прогласување на заштитено подрачје

96

(1)

,

(2)

(3)

,

Привремена заштита

97

(1)

,

(2)

o (1)

,

(3)

o (2)

,

o

II 3.3.

Донесување на планови за управување со заштитени подрачја

98

(1)

,

(2)

(3)

a

1)

,

:

,

;

2)

;

3)

,

;

- 4) ;
- 5)
- 6) .
- (4) o (1) , o
- (5) o (1) , o
- (6) o (1) ,

Важност на плановите за управување со заштитени подрачја

99

- (1) , -
- (2) , o ,
- (3) (2) , ,

Хармонизирање на плановите за управување со мерките и активностите за заштита

100

**Постапка за донесување на плановите
за управување со заштитените
подрачја**

101

(1)

(2)

**Контрола врз спроведувањето на
плановите за управување со
заштитените подрачја**

102

II 3.4.

Просторни планови за заштитени подрачја

103

(1)

(2)

1)

-

-

-

-

2)

-

-

-

-

-

-

Зона за строга заштита

104

(1)

(2)

1)

2)

()

(3)

(4)

Зона за активно управување

105

(1)

(2)

1)

2)

(3)

(4)

Зона за одржливо користење

106

(1)

(2)

Заштитен појас

107

(1)

о е 104, 105 106

-

(2)

(3)

П 3.5.

Непосредна заштита на заштитените подрачја

108

(1)

, о

-

-

(2)

(3)

(4)

(5)

о (4)

(6)

о

**Службена униформа и оружје
на чуварската служба**

109

(1)

(2)

(3)

Остварување на непосредна заштита

110

:

1)

2)

3)

4)

5)

6)

7)

Овластувања на чуварската служба при вршење на непосредна заштита

111

:

1)

;

2)

3)

4)

5)

6)

7)

8)

9)

**Овластување на чуварската служба при вршење
на службена должност**

112

(1)

1) а

2) а

3)

4) а

5)

6) а

7) а

(2)

II 3.6.

**Должности на сопственикот, односно
корисникот кон заштитеното
подрачје**

113

(1)

(2)

(3)

Надомест за ограничување на користењето

114

Овозможување мониторинг на природата

115

ое

Експропријација на приватен имот заради заштита на природата

116

II 4.

Заштита на пределска разновидност

117

(1)

(2)

(3)

Пределски типови

118

(1)

о

(2)

(3)

Следење на состојбата на пределските типови

119

(1)

, , , е

(2)

(3)

, , , е

Вреднување на пределските типови

120

(1)

, ,

(2)

,

(3)

(4)

, о (2) ,

,

Намалување на штетните последици на пределот

121

(1)

(2)

Заштита на спелеолошки објекти

122

(1)

(2)

(3)

1)

2)

3)

4)

5)

6)

7)

(

).

(4)

15

Услови и мерки за заштита на спелеолошки објекти

123

(1)

(2)

о (1)

(3)

о 24 (6)

(4)

Спроведување на заштитата на спелеолошките објекти

124

(1)

1)

2)

3)

4)

5)

(2)

о (1)

Користење на спелеолошки објекти

125

(1)

(2)

Ограничување на правото на сопственост врз спелеолошки објекти

126

(1)

(2)

(3)

II 5.

II 5.1.

Општа заштита на минерали и фосили

127

(1)

(2)

(3)

II 5.2.

Минерали и фосили како природно наследство

128

(1)

(2)

Заштита на минерали и фосили

129

(1)

(2)

(3)

Спроведување на заштита на минерали и фосили

130

(1)

(2)

o (1)

II 5.3.

Истражување на наоѓалиште на минерали и фосили

131

(1)

o 128

(1)

(2)

o 128 (1)

(3)

30

(4)

o (2)

(5)

(6)

(7)

o 129

(3)

(8)

**Дозвола за истражување на наоѓалиште
на минерали и фосили**

132

30

III

III 1.

**Орган на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на за-
штитата на природата**

133

**Надлежен орган за вршење на стручни работи од областа на заштитата
на природата**

134

III 2.

Управување со заштитени подрачја

135

- (1) , , ,
- (2) ,
- (3)
- (4) , -
- (5) o 88 (2)
- (6) , -
- (7) , -

III 2.1.

Јавна установа - Национален парк

136

- (1) ,
- (2) - ;
- 1) , ;
- 2) ;
- 3) -
- ;
- 4) ;
- 5) ;

- 6) ;
- 7)
- 8)

Управување со јавна установа - Национален парк

137

- (1) -
- (2) , - ; - , -

Управен одбор на јавна установа - Национален парк

138

- (1) а, - , -
- (2)
- (3) , ,
- (4) -
- (5) .

Надлежности на управниот одбор

139

- (1) :
- 1) - ;
- 2) ,
- 3) ;
- 4) -
- 5) ;
- 6) ,
- (2) - о (1) 1

Директор на јавна установа - Национален парк

140

- (1) - .
- (2) - o (1) -
- , , - .

Постапка за именување на директор

141

- (1)
- (2) - ,
- 1) : , e ,
- , e , , e ,
- 2) ,
- (3) .
- (4) -

**Одбор за контрола на материјално-финансиското работење на јавната установа -
Национален парк**

142

- (1) - o
- a.
- (2) O o (1) ,
- (3) O o (1) ,
- (4) O o (1) O ,

Стручен колегијален орган на јавната установа - Национален парк

143

- (1) :) (
- (2) , - .
- (3) :
- 1) - ;
- 2) ,
- 3) - ;
- 4) ;
- 5) -
- 6) ;
- 7) -
- .

Облици на заедничко вршење на одделни работи

144

- (1) , -
- (2) . -
- (3) . -
- ,

III 3.

Основање и состав на Националниот совет за заштита на природата

145

- (1) ,
- (2) .
- а,
- .

(3)

(4)

1)

2)

3)

4)

(5)

(6)

**Надлежности на Националниот совет
за заштита на природата**

146

1)

;

2)

3)

4)

5)

6)

7)

8)

9)

10)

Вршење на административни работи за Советот

147

III 4.

Услови за доделување на вршење научни и стручни работи за заштита на природата и мониторинг на состојбата на природата

148

(1)

(2)

(3)

IV

IV 1.

Катастар на заштитени подрачја

149

(1)

(2)

(3)

(4)

(5)

(6)

IV 2.

Регистар на природно наследство

150

(1)

(2)

o (1)

(3)

(4)

o (3)

(5)

(6)

Упис во регистарот

151

(1)

(2)

(3)

(4)

IV 3.

**Евиденција на промет и други активности со
заштитените видови**

152

(1)

(2) o (1)

(3)

(4) o (3)

(5)

(6)

IV 4.

**Доставување на Информации за податоците
од евиденциите**

153

V

Мониторинг на состојбата на природата

154

(1)

(2)

(3)

(4)

1)

2)

3)

(5)

Пристап до информации во врска со заштитата на природата и пристап до правдата во врска со пристапот до информации за заштитата на природата

155

a

Учество на јавноста во одлучувањето за прашања од областа на заштитата на природата

156

(1)

(2)

(3)

Воспитно-образовни активности за заштита на природата

157

(1)

(2)

(3)

VII

Средства за заштита на природата

161

1)

2)

3)

4)

5)

6)

7)

8)

105

о).

Средства од буџетот на Република Македонија

162

(1)

(2)

о (1)

Обврзници за плаќање на надоместоци

163

(1)

(2)

(3)

(4)

(5)

Обврска за плаќање на надоместоци

164

(1)

(2)

(3)

(4)

23

(5)

Намена на средствата од надоместоците

165

(1)

(2)

(3)

о 161 2, 3, 4 7 а , -

о 161 5 а ,
о 162 (1) а

о 161 6 а ,
:

1) 80%

2) 20%

о 162 (1) а .

Определување на висината на надоместоците

166

(1)

о 161 2, 3, 4 7 а

(2)

о 161 5 а

1) ,

2) ,

(3)

о 161 6 а

1)

2)

Овластени лица за наплата

167

(1)

о 161 2, 3, 4 7 а

(2)

о 161 5 а ,
о 23 а .

(3)

о 161 6 а ,

VIII

VIII 1.

Надзор над примената

168

VIII 2.

Инспектори за заштита на природата

169

(1)

(2)

Лица кои можат да бидат назначени за инспектори

170

а

:

1)

:

2)

Права и должности на инспекторите

171

Надлежности на инспекторите

172

- : , ' -
- 1) ;
 - 2) ;
 - 3) ,
 - 4) ;
 - 5) ;
 - 6) ;
 - 7) , -
 - 8) ;
 - 9) , ,
 - 10) ;
 - 11) ;
 - 12)
 - 13)

Овластувања на инспекторите

173

- o ,
- 1) ;
 - 2) , , ,
 - 3) ;
 - 4) ;
 - 5) ;
 - 6) ;
 - 7) ,
 - 8) , ;
 - 9) ;

10)

11)

Постапка за вршење на инспекциски надзор

174

a

IX

IX 1.

Истребување на автохтон див вид

175

(1)

(2)

o (1)

a

Интродукција на диви видови во природата

176

(1)

(2)

o (1)

(3)

o (1)

150.000 250.000

a

(4) 100.000 150.000 . o (1)

Реинтродукција на диви видови во природата

177

50.000 100.000

a .

**Незаконско земање и користење на генетски
и биолошки материјал**

178

(1)

150.000 250.000

(2)

o (1)

**Недозволено оштетување и уништување
на спелеолошки објекти**

179

150.000 250.000

a .

Оштетување или уништување на наоѓалиште на минерали и фосили

180

100.000 150.000

a .

IX 2.

- (1) 200.000 300.000 181 ,
:
1) (14);
2) ()
14);
3) (30);
4) ,
(30);
5) (30);
6) , (31);
7) (31);
8) (32);
9) (32);
10) , , (33);
11) (38 (1));
12) (38 (2) 1);
13) (38 (2) 2);
14) , , (38 (2) 2);
15) (38 (2) 3);
16) (38 (2) 3);
17) (38 (2) 4);
18) , , , (38 (2) 5);
19) (42);

- 20) ,
- 21) (43); ,
- 22) (58); -
- 58); -
- 23) (
- 24) (59);
- 25) (71 (1) 2);
- 26) (71 (1) 3);
- 27) (71 (1) 4); -
- 28) (71 (1) 5);
- 29) (71 (1) 5); -
- 30) (75 (1));
- 31) (75 (1));
- 32) - , (75
- (2));
- 33) (76); ,
- 34) (82);
- 35) (82);
- 36) (124
- (1) 1);
- 37) (124 (1) 2);
- 38) ,
- (124 (1) 2);
- 39) (124 (1) 3);
- 40) ,
- (124 (1) 3);
- 41) ,

- (126 (1));
- 42) (127 (2))
- 43) (130).
- (2) 30.000 50.000 o (1)
- (3) 30.000 50.000 o (1)
- (4) o (1) 1, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 23, 26, 31, 36 37
- (5) o (1) 1, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 23, 26, 31, 36 37
- (6) o (1) 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 20, 21, 22, 27, 28, 29, 40 41
- (7) o (1) 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 20, 21, 22, 27, 28, 29, 40 41
- (1) 100.000 200.000 182
- 1) (8);
- 2) (
- 10);
- 3) (11);
- 4) (12 1);
- 5) (12 2);
- 6) (12 3);
- 7) (13);
- 8) (
- 19);
- 9) (23);
- 10) (23);

- 11) (24);
- 12) (24);
- 13) (24);
- 14) , (40);
- 15) , (56);
- 16) (60);
- 17) (61);
- 18) , (113);
- 19) , (-
- 115);
- 20) (-
- 21) , (121);
- 4); , (124 (1)
- 22) (124 (1) 5);
- 23) , (126)
- 24) (131).
- (2) 10.000 30.000 o (1)
- (3) o (1)
- 10.000 30.000 .
- (4) o (1) 4, 5, 6, 9, 10, 16 20 ,
- a.
- (5) o (1) 2, 7, 9, 10, 11, 12 21 ,
- (6) o (1) 2, 7, 9, 10, 11, 12 21 ,

- (1) 100.000
- , :
- 1) (8);
- 2) (10);
- 3) (14);
- 4) (
- 14);
- 5) (24);
- 6) (24);
- 7) (43);
- 8) (71 (1) 2);
- 9) (71 (1) 3);
- 10) (71 (1) 4);
- 11) (71 (1) 5);
- 12) (71 (1) 5);
- 13) (71 (1) 5);
- 14) (75 (1));
- 15) (75 (1));
- 16) (75 (1));
- (2));
- 17) (76);
- 18) (81);
- 19) (82);
- 20) (113);

- 21) , (-
- 115);
- 22) (124
- (1) 1);
- 23) (124 (1) 2);
- 24) ,
- (124 (1) 2);
- 25) (124 (1) 3);
- 26) ,
- (124 (1) 3);
- 27) , (124 (1)
- 4)
- 28) , (124 (1) 5).
- (2) o (1) 10.000 .
- X
- 184
- (1) ,
- ,
- (2) o 97 ,
- o .
- 185
- (1) a
- .
- (2) o (1) ,
- ” “
- (3) ,
- ,
- (4) o 135 (5) a ,
- .

186

(1)

(2) o

(3)

o 135 (5) a

187

(1)

(2)

188

(1)

(2)

(3) () o 36

(4)

o 159

189

(1)

(2)

o (1)

190

(1)

o 135 (4) , o

(2) o (1) ,

191

42/76, 10/90 62/93) (" " 41/73,

" 33/80, 10/90 62/93). ("

192

187 (2) ,

193

(1) 4, 11, 12, 15, 16, 17 55 a .

(2) 34, 40 44 a .

(3) , o 15

(1) , a a . o (2)

194

"

"

46/96, 12/2003, 35/2004, 52/2004 60/2004). (" "